

Tandori Dezső

Juhász Ferencnek, 2007-ben

*Kit hogy milyen évek
mohón szölongattak,
csak körül se nézek,
látom, bölongatnak,
hajladoznak lassan
ugyanegy magasban.*

*Ugyanegy magasod
minden változása!!
Ferencem! Mondhatok
bármit is, ha másra,
mint hogy Egy Nemzetség,
vagyunk – vagy nem lennénk.*

*Emlékszem, az első
örök-apa-regény
ott ring, mint a bölcső,
komor felhő, egén,
változó tulajdon
a lété: hogy haljon.*

*Engem, csekély kölyköt,
elbűvölt bánatod,
de hogy hozzáöltöd
mind a Találhatót,
ami azzal Teljes,
hogy híján is tesz-vesz.*

*Majd, hogy lépned kellett,
csont-mezőket járva
hajoltál, lebernyeg-
-név-lelke virágra;
és e köpönyegek
bontogattak MIKET!*

Konok és átlátó
poétaságodban
nem feledted, Átló,
ki-mi befogód van:
segítetted ifjút,
öregébbjét: „ÍRJÁK”.

S ha az ősvilágok
kerteddé szirmultak,
újton is belátnod
kellett termő múltat:
múltakon újultál,
ez, mi most velünk jár.

El nem feledhettem
lapodnak lapjait,
összeállt „Szegedben”,
szeggel hát szeget, itt,
ami vers született,
tőlem bár, de Neked.

Is. Mellőztetésre,
aztán, de Tisza-tájt
nagy meglepetésre
kis seregként kiállt
A Legjobb Nap, benne
hány! Neked-érdemre.

Kedves bátya voltál,
művelt, mély, belátó,
s ha kis-más pályát jár
társad, neki-ártó
ezt-azt távoztattál,
üdvére szavaztál.

Ki is a költészet
oly ős mesterségét
nem veszi Egésznek,
meg se leli részét.
Erre tanítottál
Országot – jaj, hol jaj.

De ahogy Vas Pista
mondta a Halálról,
meg el nem pusztítja
mi így kél, pennáról,

*a Magyar Költészet,
e virágköltészet.
Általad teljesült,
s ha lugasa került,
virága maga az!*

*Rád gondolunk: vigasz!
S ne tudnád – mindig az.
Olvasód, volt szerződ,
Szép Helyedre eljött,
szól róla, mint szóltál,
van róla, mint voltál,
T. D. jó barátod
most kicsit eljárkál,
eh, sok mindene fáj,
kórra ne ragadnák,
de csak, ha tollal is,
ragadja alkalmát
hű-új kötetednek,
méltó Kigyelmednek,
és hogy bevégezze,
jó hat évtizedre
gondol már maga is,
az Apám versére,
virágok nevére,
csontokra, mást élne,
de csak az Ugyanaz
lenne! Hű-újan: AZ!*

Pótdal, Ferencnek (II.)

*Fittyet az Öröklétnek!
Öröklétekben élek,
t, tt kerítések
túlján se, innenén,
nincsen tied-enyém,
nincs része az egésznek.
Mire ez az egész,
névvel ha, névtelen,
minden szívekbe vész,
de nem szívellhetem!
Tudhatom: igazi*

ki lenne, mi lenne?
Inkább nélkülemre
vegye, ha létezi,
amint rendeltetett.
Még hogy nem jövök össze
senkivel? Magamat
mi sem, így, övezi,
mi sem tartalmazza.
Sok öröklét-alak
se közel, se messze...
Ferenc, szólítalak,
neved szól magadra.

Hányszor van oly semmi,
ami semmi-szerén?
Meg nem akar lenni,
fölvett, ki ez az Én?
Párnaigazgatás,
napestig sajgató,
és ha virágszerűn,
egy-csont maga hét-bűn
jaj, csont, árvaalkodó,
jaj, csont, bujálkodó,
jaj, csont, falva való,
te Trójai Faló,
ifja-csont, hazudó,
véne-csont, gyilkoló,
elveszett mérete
alól is kilógó!

Vinne engem is el
mind a sánta lóláb,
avval: itt feledne,
mind feledve dolgát.
Két fele nem lenne
semminek, helyével.
Meg nem unna benne
bizonyosság, se kétely!

Mihelyt s ahogy esen
így megbonyolódtam,
inkább nagy-hirtelen
Tehozzád mást szóltam.

Ég-kavarta röpte
tavi madaraknak,
így maradj örökre,
nekünk és Magadnak!!
Egyebet mit adjak.

TD, Ferencnek, tovább; kafkai (III.)

Felhős lett az idő,
fájdalmam tűrhető.
Nappény ígérkezik,
sebem megtépetik,
ha fáj épp-utólag,
ha fáj épp-előleg,
seb, benső fájdalmak,
magam hol időzsek?

Fogadom előtte,
fogadom, ha közte,
hol leljek szállásra?
Egyre csak fájásra.
Hej, idő járása,
az időjárásra
– azt hittem, csak – fogják.
Látom, az fog engem,
rajtam végzi dolgát,
esővel peregjen,
forró avar perzseljen,
ha kinézett engem.

Kinézett magának,
sebem, s ha vaktában,
sok vakargatásnak
helye nincs, jártában.
Idő, jaj, te idő,
már járásom se megy.
De furcsa az elegy!
Ha járni se bírok,
akkor már lépni kell!
Elő-utó-kínok
közt járok, Semmi-Hely!!

Magamnak „Nincs Kharón még!” (IV.)

*Bár fiatal ahhoz,
hogy már sehol-tartsak,
mint 69 hoz,
nem tűrnék alkalmat,
nem kérek kötelmet.
Ne legyen kötődés,
oly nyilván tartható,
hogy csak ellökődés,
attól mi 1-való.
Csónakom kötelve
(hiszen ő is csak én)
mégis hogy: szív s elme
alkalmatos körén!*

Ferenc, én... ! (V.)

*Ferenc, én minden beszélgetés
után kétségbeesem,
hamar, s nem mert kevés
vagy sok volt nekem
az egész, nem! A fele csak,
nem bírom benne önmagamat.*

*Nem az önmegőrzés görcse,
nem birtoklási vágy,
nem ilyen-más, hogy megtörje,
ami se szellem, se tárgy,
nem, de ahogy belátom,
már másutt jár, más tájon.*

*S hogy eleve, táj, bármi,
ami már megszólalásnyi,
s innen egy lépés:
ne is értsék! Ami némán
vagyok, énrám aztán
kísértés vissza nem üt!
De az is túlzás, hogy sérült
madárkámmal vagyok csak*

*jól együtt; nem egészült
ki semmi, s nincs mindenütt
csonkasága se az oktalan oknak.*

*Ha véget-érni-nem-akaródzó
ha neve-nincsség neve,
ha csak ha NEM! A fogódzó,
ha nem jár semmi vele,
ha úgysem! – : aminek
az „úgy segéljen!” – ?
Hitek az evidenciák,
Nem érdem, semmit belátni,
így maradhatna el
– nem akármí! – csak
a „szinte akármí!”.
S innen is hova látni?*

*Nem, hogy ne vakuljak
a szavakért, nem,
hogy ne süketüljek,
nem, hogy ízületi forgóknak
csonka köre ne lenne
akármí épség delén:
de hogy a lehetőség,
használatlan bár, bőség
szűke legyen, erősség
gyengéje, s kétségbeesésre
– végezetül! – ha muszáj, ott legyek Én.*